

RESOURCE POOL GYAKORLATI ÖTLETTÁR

az Európai szakmai és módszertani keret melléklete a tanárok kollaboratív tanulásának támogatására (EFFeCT)

Az alábbi gyakorlatok kifejtése tanároknak, facilitátoroknak, oktatási szakembereknek kíván támogatást nyújtani a kollaboratív tanulás gyakorlatban történő alkalmazásához. Az itt bemutatott gyakorlatok mindegyikét egy pilot program keretében teszteltük. A pilot program a kollaboratív tanulási célt digitális pedagógiai módszerekkel és az IKT eszközök kreatív felhasználása mellett kívánta elérni.

1. A gyakorlat neve

Pillecukor-kihívás – Az együttműködés foka

2. A gyakorlat leírása

A gyakorlat egy Tom Wujec által bemutatott csapatépítési technikán alakul, amelyet kvázi sztenderd mérőeszközként is használt különböző foglalkozásoknál és szervezeteknél az együttműködés fokának összehasonlítása során. A gyakorlat legelején a résztvevők 5 fős csoportokat alkotnak. Azt az instrukciót kapják, hogy a lehető legmagasabb, szabadon álló építményt hozzák létre minden csapatban, kizárólag az engedélyezett anyagok segítségével. Az a csapat nyer, amelyik a legmagasabb szabadon álló építményt hozza létre, az aljától a pillecukor tetejéig. Az építmény nem dőlhet össze addig, amíg a tréner meg nem mérték. Azokat a csapatokat, akik hozzáérnek az építményükhöz az építési idő után, ki kell zárni a versenyből. A pillecukornak az építmény tetején kell lennie, levágni, leharapni belőle tilos. Extra anyagot felhasználni tilos. A tervezésre és az építésre összesen 18 perc áll a csoport rendelkezésére. A csoport egyik tagja fotókat és videó(ka)t készít, hogy dokumentálja az eseményeket. Az időgazdálkodást kivetített stopper segíti. A gyakorlat vezetői félidőnél és 2 percnél figyelmeztetik a résztvevőket az idő előrehaladására.

A gyakorlat végén a tréner, facilitátor, segítők megméri az építmények magasságát és győztest hirdetnek. A csapatok csoportképet készítenek az építményükkel az előtérben. Jellemző adat lesz a magasság, a feladatra igénybe vett idő, a stratégia, a szereposztás, amelyeket egy frontálisan vezetett megbeszélés során közösen vizsgálnak meg a résztvevők.

A gyakorlatot követően bemutatható Tom Wujec (2010): Build a tower, build a team c. TED előadása vagy ismertethető annak tartalma, előkészítve a feladatra történő reflexiót is.

3. A gyakorlat célja(i)

A gyakorlat célja az együttműködés játékos kipróbálása a gyakorlatban, egy viszonylag semleges terepen, egy tervezést és némi kezűgyességet igénylő feladat révén. A gyakorlat kiválóan alkalmas a csapatépítésre, ugyanakkor az együttműködésben megnyilatkozó nehézségek

feltárására és moderált megbeszélésére is. A tevékenységdokumentálás, a videókészítés által az emlékezetes pillanatok a csoportérzést erősítik, a dokumentáció nem csak a célra, de a folyamara is koncentrál, és segít tudatosítani azt.

4. A gyakorlat célcsoportja

Pedagógusok, alsós tanítók, vagy felsős általános iskolai és középiskolai tanárok, fejlesztő pedagógusok, könyvtáros tanárok, pedagógiai asszisztensek

5. A gyakorlat időtartama

60 perc + videókészítési utómunkálatok

6. A gyakorlatba bevonható résztvevők száma

Maximum 30 fő. A gyakorlat során leginkább a hely- és eszközigény szab határt a résztvevők számának, valamint a csoportonként rendelkezésre álló asszisztencia.

7. A gyakorlattal elérni kívánt tanulási cél megfogalmazása

A gyakorlat célja, hogy a résztvevők tudatosítsák az együttműködés és a tervezés szerepét a nagyobb szabású vállalkozások esetében – mint amilyen az intézményi innováció. A gyakorlat megbeszélése során bevezetjük az *iteráció a tervezésben* fogalmát, amely arra inti a vállalkozó kedvű megvalósítókat, hogy több lehetőséget is gondoljanak át, több szereplőt is vonjanak be a tervezésbe, gyűjtsék össze és hasonlítsák össze a lehetséges stratégiákat, mielőtt a kivitelezésnek nekiállnak, vagy adott esetben merjenek váltani a stratégiák között, hogy jobb termék (innováció) kerüljön ki a kezük közül.

Lényeges rávilágítani a különböző résztvevők csoportban betöltött szerepére és a köztük zajlott kommunikációra is, miként hatott ez a tervezésre és a megvalósításra.

8. A gyakorlat során alkalmazott módszertan(ok) és munkaformák

Csoportmunka, szimuláció. A csoportok kialakításán kívül a trénernek nem szólnak bele a csoportok működésébe. A szimuláció az iskolai, kollégák közötti együttműködést modellezi, szakmai tartalom nélkül, ilyen módon jobban lehet fókuszálni az absztraktabb, általában nehezebben megfigyelhető, hosszabb távon sok egyéb tényezővel is terhelt csoportfolyamatokra, a vezetési és tervezési stratégiákra, a tagok egymás közötti kommunikációjára és a munkamegosztásra.

9. A kollaboratív tanulást támogató módszertani elemek leírása

A gyakorlat során a résztvevők maguk szabályozzák a csoporton belüli együttműködést, a cél

szem előtt tartásával. A gyakorlat lényeges eleme annak felismerése, hogy a folyamatos kommunikáció és tudásmegosztás elengedhetetlen a sikerhez. A közös felelősségvállalás eltérő stratégiákat eredményezhet, lehetnek olyanok, akik nagyobb kockázatot vállalnak, míg mások a szerényebb, de biztosabb eredményekkel is megelégszenek. Ezeknek az erőknek a kiegyensúlyozása jól hathat a versenyhelyzetben.

10. A gyakorlat végrehajtásához szükséges digitális eszközök

Videófelvétel készítésére alkalmas eszköz, például digitális fényképezőgép, okostelefon, tablet, webkamera, GO pro

11. A gyakorlat végrehajtásához szükséges digitális pedagógiai módszerek

Maga a gyakorlat a résztvevők többségétől nem igényel digitális pedagógiai kompetenciát, egyedül a felvételt készítő tagtól várható el minimális mértékben. A felvételkészítésnél érdemes néhány szempontra felhívni a figyelmet, úgy mint a kamera látószögének beállítása, különböző kameraállások, a kép minősége, a bemozdulások kiküszöbölése, a hang minősége, a releváns események felvétele.

A gyakorlat utómunkálatai közé tartozik a videószerkesztés, amihez a nyersanyag a gyakorlat alatt készült el. Nincs megkötés arra nézve, hogy egy csapattag készítse végig a felvételeket, vagy a rendelkezésre álló idő alatt leváltsa valaki. Az fontos lesz, hogy a felvételt lehetőleg ugyanazzal a készülékkel készítsék, így a kamera képaránya és a felvétel felbontása eleve egységes lesz, ami megkönnyíti az utómunkálatokat. A csoporttagok a nyersanyagok áttekintésével, a fontosabb részek kiválasztásával, a részek sorrendjének megállapításával, aláfestő zene kiválasztásával, videószerkesztő szoftver választásával, esetlegesen feliratszöveg megírásával és ennek időzítésével folytatják a munkát. A vágás utáni kész produktumot videómegosztó szolgáltatással (pl. YouTube) teszik elérhetővé a trénerek számára. Egy következő személyes jelenléte igénylő képzési alkalommal a videókat plenárisan le lehet vetíteni, ha ilyenre nem kerülne sor, az interneten elérhető videókra mutató hivatkozások körbeküldhetők a csoporttagok között.

12. A gyakorlat ellátásához szükséges eszközök, anyagok, vizuális segédanyagok, elérhetőségek

A tornyok készítéséhez asztalonként szükséges előkészíteni: 20 szál spagetti, 1 méter ragasztószalag, 1 méter zsineg, 1 pillecukor, olló (vágáshoz), mérőszalag (mérés)

A gyakorlat során nyomtatott kártyák segítik elő a szabályok szem előtt tartását. A szabályok kivetítőn is mutathatók.

A gyakorlatot követően bemutatható Tom Wujec (2010): Build a tower, build a team c. TED előadása. A felvétel nem csak online hozzáférhető, a TED jóvoltából magyar felirattal ellátott verzióban is letölthető, így offline is lejátszható, a csoport számára bemutatható.

13. A gyakorlat ellátásához szükséges egyéb erőforrás igény (tréner, facilitátor stb.)

Amiatt, hogy a gyakorlat során a szabályok betartását a tréner/facilitátorok ellenőrizhessék, személyi segítségre, asszisztensekre lesz szükségük. Minden asztalnál szükséges egy ilyen segítő, aki az idő lejártaival azonnal le tudja mérni az építmény magasságát, egyenlő esélyt biztosítva ezzel minden csapatnak, mivel az építményük nem dőlhet össze a mérésig, különben kiesnek a versenyből.

14. A gyakorlat megvalósításának értékelése (a Módszertani Keret szempontjai alapján: *Morális cél, Közös cél iránti elköteleződés, tanárok szakmai bevonódása, jól strukturált, mégis rugalmas fejlesztési folyamat, folyamatos, kétoldalú visszajelzés, Értékelési kritériumok azonosítása*)

A gyakorlat együttműködést és versengést is megkíván a résztvevőktől, amelynek sikerkritériumai az instrukció és a szabályzat alapján egyértelműek. A gyakorlat végén a folyamatra is történik visszautalás, és nem csak a cél, de a folyamat értékelési kritériumainak azonosítása is megtörténik. A résztvevőktől történő visszajelzés az értékelési szempontoknál összeköti az elméletet a gyakorlattal, példákat hozva az együttműködés minőségének megállapítására. Az iteratív tervezés és a saját tanulási folyamat megtervezése, valamint az intézményi innováció közötti párhuzam tudatosítja a résztvevőkben a bevonódás jelentőségét.

15. A gyakorlat továbbfejlesztési és adaptálási lehetőségei, lehetséges változatai

A gyakorlat eredményei akkor vethetőek össze más csoportok (például a videóban bemutatott üzletemberek, mérnökök, óvodások) eredményeivel, ha a szöveg leírásához ragaszkodunk. A gyakorlat annyiban bővült az eredeti leírásához képest, hogy a reflexiós folyamatoknak nagyobb szerepet szán, kiegészítve fotó- és videódokumentációval, ami ismét átélhetővé teszi a folyamatokat, és részleteiben is megbeszélhetővé az együttműködést.

A gyakorlat megismételhető, immár az első gyakorlat utáni reflexió tanulságaira támaszkodva, és az első és a második teljesítmény összevethető.

A gyakorlat során a teljesítmény ösztönzésére akár jutalmat is lehet kínálni.

A csoportok összeállítását nem csak véletlenszerűen lehet alakítani, hanem aszerint is, hogy melyik személynek milyen erősségei vannak, amit előzetesen mérés tárgyává is tehetünk, pl. egy Belbin-féle (pl. elnök, megvalósító, ötletpalánta, csapatjátékos) csoportszerepek teszt alapján.

16. Illusztráció a tesztelt feladatokról (kép, video, link, stb.)

17. Mellékletek felsorolása (a mellékleteket csatolni is szükséges)

Tom Wujec (2010): Build a tower, build a team
Pillecukor-kihívás – Szabályok – Anyagok

Pillecukor-kihívás

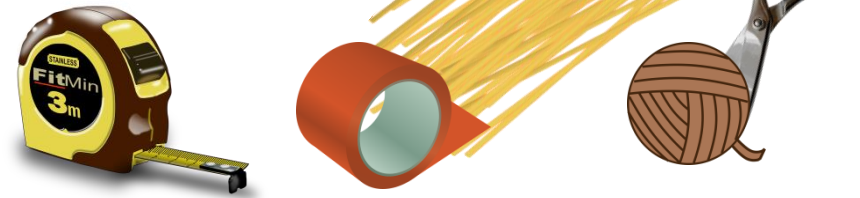
– Szabályok –

1. Az a kihívás, hogy a lehető legmagasabb, szabadon álló építményt hozzátok létre az engedélyezett anyagok segítségével.
2. Az a csapat nyer, amelyik a legmagasabb szabadon álló építményt hozza létre, az aljától a pillecukor tetejéig.
3. Az építmény nem dőlhet össze addig, amíg meg nem mértük. Azokat a csapatokat, akik hozzáérnek az építményükhöz az építési idő után, kizárjuk a versenyből.
4. A pillecukornak az építmény tetején kell lennie, levágni, leharapni belőle tilos.
5. Extra anyagot felhasználni tilos.

Pillecukor-kihívás

– Anyagok –

- 20 szál spagetti
- 1 méter ragasztószalag
- 1 méter zsinag
- 1 pillecukor
- olló (vágáshoz)
- mérőszalag (mérés)

Pillecukor-kihívás

– Szabályok –

6. Az a kihívás, hogy a lehető legmagasabb, szabadon álló építményt hozzátok létre az engedélyezett anyagok segítségével.
7. Az a csapat nyer, amelyik a legmagasabb szabadon álló építményt hozza létre, az aljától a pillecukor tetejéig.
8. Az építmény nem dőlhet össze addig, amíg meg nem mértük. Azokat a csapatokat, akik hozzáérnek az építményükhöz az építési idő után, kizárjuk a versenyből.
9. A pillecukornak az építmény tetején kell lennie, levágni, leharapni belőle tilos.
10. Extra anyagot felhasználni tilos.

Pillecukor-kihívás

– Anyagok –

- 20 szál spagetti
- 1 méter ragasztószalag
- 1 méter zsineg
- 1 pillecukor
- olló (vágáshoz)
- mérőszalag (mérés)

